

Н.В. АРТЕМЕНКО, ст. викл. НТУ «ХПІ»

КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ АУДИТА В УКРАЇНІ ВІДПОВІДНО ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

Обґрунтовано необхідність підвищення якості аудиторських послуг та надано рекомендації з організації єдиної системи контролю якості аудита з урахуванням міжнародного досвіду.

Grounded necessity of upgrading public accountant services and recommendations are given from organization of the unique checking of quality of audita system taking into account international experience.

Аналіз розвитку аудиту в Україні та за кордоном свідчить про те, що до аудиторів з боку користувачів пред'являються досить високі вимоги. Це пов'язано з тим, що зниження інформаційного ризику можливо лише за наявності довіри до професіоналізму аудитора та якості його роботи. Найважливішим елементом забезпечення якості роботи аудиторів є контроль якості аудиторських послуг.

Координацію діяльності професійних організацій з аудиту на міжнародному рівні здійснює неурядове професійне об'єднання аудиторів і бухгалтерів - Міжнародна федерація бухгалтерів (МФБ) (International Federation of Accountants).

Основним документом у системі стандартів із забезпечення якості професійних аудиторських послуг є Положення про зобов'язання організацій членів МФБ 1 «Забезпечення якості» (Statement of membership obligations 1 «Quality assurance»), прийняте Радою МФБ, міжнародний стандарт аудиту 220R «Контроль якості аудиту звітної фінансової інформації» (International standard on auditing 220R «Quality control for audits of historical financial information»).

В Україні порядок організації контролю якості регламентується ст. 19 Закону України „Про аудиторську діяльність”. Функції з контролю якості аудиту на рівні професійних об'єднань покладено на Аудиторську Палату України, якою розроблено пакет нормативних документів, які регламентують процедуру контролю якості аудиторської діяльності в Україні.

Оскільки на цей час у вітчизняному законодавстві позиціонується лише контроль якості на рівні професійних об'єднань, що є базовим для направлення методик щодо визначення контролю якості аудиту на рівнях окремих аудиторських фірм та аудиторських перевірок, далі більш докладно розглянемо побудову систему контролю якості аудиту професійних об'єднань.

Програма перевірки має передбачати наступну послідовність дій:

визначення рівня підготовки членів групи, призначеної на перевірку якості;

оцінка незалежності членів цієї групи;

оцінка ступеня володіння членами цієї групи відповідними технічними навичками та знаннями, спеціальним досвідом, оцінка повноважень для проведення перевірки якості з належною професійною компетентністю;

визначення ступеня відповідності проведених аудиторських перевірок міжнародним стандартам;

оцінка дій, початих аудиторською фірмою за результатами попередніх перевірок якості;

документування виконуваних етапів перевірки якості для того, щоб надати Аудиторській Палаті України за необхідності можливість винесення об'єктивної оцінки того, чи проведена перевірка якості з належною старанністю та відповідно до професійних стандартів;

повідомлення про результати перевірки керівництву та власникам організації для того, щоб вони могли почати необхідні коригувальні дії;

застосування дисциплінарних мір відносно тих організацій, які відмовляються від співробітництва під час проведення перевірки, виконання необхідних коригувальних дій або від визнання наявних серйозних недоліків;

оцінка дотримання принципу конфіденційності інформації про клієнта.

Перевірена аудиторська фірма повинна представити своєчасну відповідь щодо рекомендацій та висновків, зроблених у звіті за результатами перевірки якості, включаючи план заходів і очікуваний час їх виконання або впровадження. Така відповідь повинна бути адресованою групі, призначеної на перевірку, або відповідному професійному об'єднанню.

Професійне об'єднання повинне проаналізувати звіт за кожною перевіркою. Якщо звіт містить незадовільні висновки, професійне об'єднання може зажадати від члена об'єднання подання відповідних роз'яснень, включаючи перелік планованих коригувальних заходів.

Список літератури: 1. International Standard on Quality Control 1 “Quality Control for Firms That Perform Audits and Reviews of Historical Financial Information, and Other Assurance and Related Services Engagements” 2. Закон України „Про аудиторську діяльність” від 29.05.1993 в редакції від 14.09.2006 року № 140-V. 3. *Максімова В.Ф.* Вимоги до оцінки якості внутрішнього економічного контролю // Бухгалтерський облік і аудит. – 2005. – № 7. – С. 58-61.

Надійшла до редакції 15.11.10